

W ZESZYCIE

– Współczesną komunikacją mediów masowych cechuje nieustanna pogoda za sensacją i próba przyciągnięcia uwagi odbiorcy zarówno w sferze wizualnej, jak i werbalnej. Przejawem tej ostatniej jest niewątpliwie tendencja do hiperbolizacji. Zagadnienie to jest doskonale widoczne w wynikach badań nad wybranymi internetowymi artykułami informacyjnymi. Prowadzą one do wniosku, że językowa hiperbolizacja, mimo iż z założenia realizuje przede wszystkim perswazyjną funkcję języka, jest także nośnikiem określonych wartości.

– Nadrzędną funkcją postscriptów umieszczanych w korespondencji pocztówkowej pisanej w XX i na początku XXI wieku jest niewątpliwie funkcja grzecznościowa. Badania nad tym gatunkiem wypowiedzi prowadzą jednak do wniosku, że w dopiskach pojawiają się także wypowiedzi konstatywne oraz akty mowy o różnym charakterze, między innymi inicjatywnym i reaktywnym.

– Inny typ tekstów, który można analizować pod kątem językowym, to prasa wileńska i książki drukowane w radzieckiej Litwie, które są doskonałym materiałem do badań nad dwudziestowiecznym słownictwem północnokresowym związanym z kulinariami. Badania te prowadzą do wniosków na temat wielokierunkowych wpływów językowych w tym zakresie. W związku z tym, że wpływy te determinowały przede wszystkim czynniki zewnętrznojęzykowe, głównym źródłem jednostek wspólnych polszczyźnie kresowej oraz językom litewskiemu i białoruskiemu był język rosyjski.

– Wielokulturowość Kresów Północnych uwidacznia się także w zoonimach nadawanych przez Polaków psom i kotom na Wileńszczyźnie. Wyniki ankiet służyć mogą jako materiał do badań nad kontaktami językowo-kulturowymi, a tym samym wpływem języka litewskiego, rosyjskiego oraz białoruskiego na tworzone przez wileńskich Polaków imiona psów i kotów. Wpływy te są widoczne w różnych płaszczyznach: fonetycznej, słowotwórczej i leksykalnej oraz w fakcie przejmowania do polskiej zoonimii gotowych jednostek onimicznych typowych dla języków członków lokalnej społeczności.

– Nazwy własne (choć innego typu) mogą być przedmiotem badań dotyczących wpływu *Pisma Świętego* na twórczość barokową. Doskonałym tego przykładem są antroponimy i toponimy o proveniencji biblijnej w dziełach Wacława Potockiego. Jednostki te pełnią w tekstach poety nie tylko funkcję identyfikacyjną – równie ważna jest bowiem ich funkcja aluzyjna i treściowa. Są one ponadto kolejnym dowodem na wielokrotnie podkreślaną przez badaczy inspirującą rolę *Pisma Świętego* w twórczości siedemnastowiecznego moralisty.

Hiperbolizacja – mass media – artykuł internetowy – hiperbola – figura retoryczna – postscriptum – karty pocztowe – język polski – akty mowy – pragmatyka językowa – epistolografia – grzeczność językowa – polszczyzna północnokresowa – frazematyka – frazemy kulinarne – zapożyczenia – zoonimy – Wileńszczyzna – wpływy językowe – wpływy fonetyczne – wpływy słowotwórcze – wpływy leksykalne – analiza korpusowa – biblizmy – funkcje nazw własnych – onomastyka literacka – język średniopolski – Wacław Potocki.

Red.